

Recenzia vysokoškolských skrípt autorov: Ivana Dedinská, Juraj Miklušica „Základy pre odbery orgánov a transplantácie obličiek,,

Skriptá sa podrobne a komplexne venujú problematike odberov orgánov a transplantácii obličiek. Ide o vysoko aktuálnu tému, ktorá je spracovaná na úrovni najnovších vedomostí v danej problematike a študentovi približuje problematiku tak z pohľadu chirurgického ako aj z pohľadu internistického. V jednotlivých kapitolách sú prehľadne a zrozumiteľne rozobraté všetky dôležité aspekty, ktoré možno využiť v klinickej praxi.

Prvá kapitola sa venuje histórii transplantácií a vývoju imunosupresívnych preparátov. V ďalších kapitolách autori popisujú legislatívu odberov orgánov a tkanív v Slovenskej republike a zároveň sa venujú aj etike odberov a transplantácií. Kapitola „Darcovský program“ prehľadne informuje o typoch darcov, popisuje potrebné vyšetrenia v prípade živého darcu obličky a opisuje typy mŕtvych darcov. Hodnotné sú kapitoly o možnostiach ovplyvnenia kvality a zároveň kvantity orgánov, čo je vysoko aktuálna téma, vzhľadom k poklesu počtu identifikovaných a zrealizovaných darcov v Slovenskej republike v posledných rokoch. V kapitole 7 autori popisujú starostlivosť o mŕtveho darcu, špeciálne sa venujú starostlivosti o obličky a v kapitole 8 je podrobne spracovaná téma ischemicko-reperfúzneho poškodenia. Kapitola 9 sa venuje problematike odberov orgánov od mŕtvych darcov. Podrobne je spracovaný odber všetkých parenchymatóznych orgánov a text je doplnený o obrazovú dokumentáciu. Logicky nasleduje kapitola o príprave samotného príjemcu k transplantácii obličiek, kde autori rozoberajú potrebné vyšetrenia potenciálneho príjemcu ako aj kontraindikácie pre transplantáciu obličky. Nasledujúce kapitoly sa venujú imunologickým vyšetreniam pred transplantáciou obličky, kapitola „Transplantačná imunobiológia“ podrobne opisuje imunitnú odpoveď príjemcu proti alotransplantátu. V ďalších kapitolách je popísaná imunosupresívna liečba, kde autori poukazujú na niektoré často diskutované problémy v súvislosti s imunosupresiou. Prehľad o imunosupresívnych protokoloch je vhodne doplnený o protokoly používané v martinskom transplantačnom centre. Kapitola 16 popisuje metabolické nežiadúce účinky imunosupresívnej liečby. Technike transplantácie obličky je venovaná kapitola 17, za ktorou nasleduje kapitola o chirurgických komplikáciách pri odbere a

transplantácii obličky. Záverečná kapitola je venovaná nechirurgickým komplikáciám transplantácie obličky – rejekcii.

Publikácia – vysokoškolské skriptá autorov Ivana Dedinská a Juraj Miklušica „Základy pre odbery orgánov a transplantácie obličiek“ prináša všeobecný prehľad o problematike odberov orgánov vrátane legislatívy a etiky transplantácií, venuje sa technikám odberov orgánov ako aj technikám pre transplantáciu obličky, zaoberá sa starostlivosťou o mŕtveho darcu. Vhodne je doplnená o problematiku transplantácie obličiek, prípravu príjemcu k transplantácii obličky ako aj starostlivosť o žijúceho darcu obličky. V prílohe je prehľadne spracovaný zoznam potrebných vyšetrení pred transplantáciou obličky pre potenciálneho príjemcu ako aj zoznam vyšetrení potenciálneho žijúceho darcu obličky, schematicky je zobrazený postup vyšetrení v prípade mŕtveho darcu a starostlivosť o mŕtveho darcu. Obrázky v prílohe sú venované chirurgickým technikám odberov orgánov a technike pre transplantáciu obličky.

„Transplantológia“ je príkladom medziodborovej problematiky. Spojenie chirurgických postupov a internistického pohľadu v jednej publikácii študentovi prinesie komplexný pohľad na problematiku odberov orgánov a transplantácie obličiek, odporúčam ju k vydaniu.

Autor recenzného posudku

